

ESPAI D'ART / JUAN OLIVARES

El pintor poeta de la llum

L'artista ha aconseguit tindre una marca pròpia en el territori tan exigent de l'abstracció

MARTÍ DOMÍNGUEZ

València - 1 OCT 2014 - 17:48 CEST

"La meua pintura naix dels estímuls quotidians", diu Juan Olivares. /JESÚS CISCAR

Juan Olivares (Catarroja, 1973) té un aspecte atlètic i juvenil. Des del primer moment es manifesta pròxim, enriolat, sol·lícit. Mai unes mans d'un pintor havien estat tan netes, ni amb un aspecte tan pulcre. Acostumat als pintors malcarats i ferrenys, alguns amb males puces, Olivares és un bàlsam. Pense que és el model de gendre perfecte: senzill i important, atent i amb futur prometedor. Me'l va presentar fa uns anys Nelo Vinuesa, un altre bon pintor catarrogí (el patriarca de tots ells és Josep Sanleón: "és collonut, Sanleón, ens ajuda molt, i ho fa de cor", em diu Olivares), i des d'aleshores, des d'aquella presentació, hem mantingut un contacte tan cordial com fructífer. Olivares és un perfeccionista en tot el que fa, i en això inclou les relacions humanes. I aquest desig de no deixar res a l'atzar també es projecta en el seu taller, al barri de les Barraques de Catarroja: aquell antic sequer d'arròs ha estat transformat en un estudi agradabilíssim, tranquil i silenciós, apte per a la faena i la reflexió, procliu, com diu un crític, per a

“l’abstracció lírica”.

Li pregunte què és això, de l’abstracció lírica, si la sabia definir. “Kandisnki va ser el pioner en aquest tipus d’art. Remet a un estímul oníric, a un contingut poètic que es trasllada a la pintura. Per exemple, la meua sèrie “Els músculs dels núvols” és el resultat d’un poema de Leonard Cohen”. I m’assenyala un quadre amb uns tarongers cridaners, sobre els quals s’entortolliguen pinzellades ondulants, que creen diversos estrats. Vull saber si alguna vegada ha fet figuració i em diu que no, que tan sols quan estudiava Belles Arts. “Aquests quadres de paisatges els tenen els amics i la família. Els vaig regalar tots, i pense que és un error..., ara em vindrien molt bé!”. M’hauria agradat molt veure’ls, però per més que busca no troba cap fotografia. Sempre és interessant i il·luminadora aquesta metamorfosi de l’artista figuratiu i iniciàtic creador abstracte. “Jo necessite la realitat per a crear. La meua pintura naix dels estímuls quotidians: una llum de neó que parpelleja, un pas de vianants, una lona verda d’una bastida, el pas fulgurant d’un cotxe... Tot deixa rastre, tot deixa una impressió visual. Cal educar l’ull i tindre’l molt despert”.

El que és indubtable és que Juan Olivares ha aconseguit tindre una marca pròpia, i això conreant el territori tan exigent de l’abstracció. Les seues obres tenen aquests moviments ondulatoris, els dolls de color, verds, blaus, grocs i negres. I blancs: el blanc irromp en moltes obres, com una mena d’estel, o de bromera que solca la superfície i hi deixa un rastre (“blanc de foc”, escriu Ramon Guillem, en un poema inspirat en una de les seues obres). És això, aquesta especial facilitat per a combinar els colors i dotar-los de moviment, com una mena de fluid viscós que llisca sobre una superfície, el que resulta tan admirable del seu treball. Juan Olivares té un nom reconegut a les fires d’art, viu exclusivament de la seua faena i sense haver canviat gaire el seu art. Evidentment, la seua pintura té bona acollida pels galeristes, pel seu esclat de colors, però sempre s’ha mantingut fidel a la seua mirada. A més a més, al darrere sempre hi ha l’experimentació, com ara unes catifes que fa actualment, basant-se en els seus dissenys i que han tingut molt bona acollida.

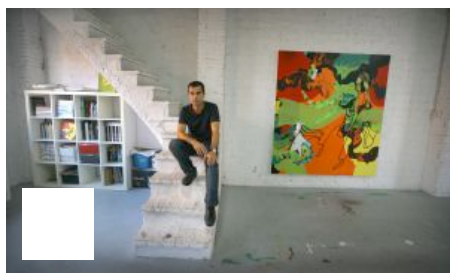
L'antic sequer d'arròs ha estat transformat en un estudi agradabilíssim. /JESÚS CÍSCAR

Li pregunte si alguna vegada pinta la gent que estima, com ara la seua dona i la seua filla, encara que siga una pintura domèstica i íntima. Em diu que no, però que els té molt presents, i que són els estímuls els que hi ha reflectits. Els colors de la vida: “Per exemple, la meua filla menjant prunes: vaig intentar fixar el color morat i tan especial d'aquesta fruita”. I afig: “Fa tres anys, va morir mon pare i allò va moure una investigació sobre el color negre que finalment va acabar en una sèrie”. M'ensenya algunes obres i m'agraden molt: contenen el gest tan expressiu de l'artista i, al mateix temps, una sobrietat, una contenció, que en molts aspectes reforcen la seua pinzellada. De vegades, l'excés de color d'alguna de les seues obres pot ser enlluernador, i un gra massa. En canvi, la gamma de negres i grisos conté tot el seu llenguatge i, a més a més, projecta una sòbria elegància.

I, tanmateix, és conscient que potser cal arriscar més. Parlem del perill de l'abstracció (per més lírica que siga) i de com allò pot conduir a una via morta. Hi convé i diu: “De vegades pot ser un carreró sense eixida”. Ix en la conversa el nom de Ximo Michavila, i com la seua investigació amb l'abstracció geomètrica es va esgotar a poc a poc, fet que va provocar en el pintor una crisi important, que va superar quan va iniciar la seua famosa i bella sèrie del llac, el seu immortal treball sobre l'Albufera. “Abans, quan m'acostava a una referència concreta, m'aturava... Evitava els títols massa orientatius, les indicacions explícites, per no semblar massa local... Els pintors anem carregats de prejudicis! Semblem filòsofs de l'estètica! Però la veritat és que una pintura que sols té tècnica no és prou, ha de tindre contingut”.

S'atura un moment, dubta. Però per fi s'anima: “Tinc al cap un projecte que m'abelleix molt. Fa temps que li pegue voltes... Que prenc notes, que faig apunts. M'agradaria traslladar al llenç els colors de les plomes dels ànecs de l'Albufera”. Trau un quadern de tapes negres i l'obri: hi ha una ploma de collverd, amb anotacions de l'artista sobre els seus colors. És com un treball naturalístic, com una mena de quadern de camp. Cada plana té una ploma, amb indicacions i

apunts dels colors. “Mira els reflexos d’aquesta ploma! Açò sí que és abstracció lírica! Açò és pintura! Si aconseguira plasmar aquests colors...”. Analitza allò i, per un moment, intente acompanyar la seua mirada, aprofundir en la seua percepció d’artista. Cada ploma és una obra d’art, sorprenent i infinita. Podries estar molt de temps mirant-les sense cansar-te... “El problema radica en el fet que allò que jo puga fer tinga més interès que la ploma!”, diu rient. I, en efecte, vet ací el repte, superar la naturalesa, copsar els seus misteris i millorar-la. “Hi ha tanta bellesa, tanta complexitat, tants matisos en una ploma de collverd o de sivert! Sí, açò sí que és abstracció poètica... I si ho aconseguira, quin homenatge a la meua terra!”.

“Una pintura que sols té tècnica no és prou, ha de tindre contingut”, comenta l’artista. /JESÚS CÍSCAR

Jesús Císcar li fa unes fotografies al costat d’un dels seus quadres més poderosos. Jo mire el terra, tot tacat de pintura, rastres d’obres desaparegudes, venudes, que formaran ara part de col·leccions gojoses. Li dic que aquest terra també és, en certa manera, una obra abstracta i hi convé. És una mena de palimpsest, de capes i capes d’obres a les quals ha perdut el rastre. Allí queda un tros de la

memòria, un bocí de l’impuls poètic. Sobre una tauleta hi ha un poemari de Ramon Guillem, titulat *La set intacta*. M’agrada el títol, perquè, en efecte, el vertader artista, el vertader creador, manté sempre igual de viu el deler de dir, el desig de transcendir, l’impuls trasbalsador. Passen els anys, envelleix, però la set per fer i saber es manté intacta. Òbric el llibre i llig la dedicatòria: “A Juan Olivares, poeta que pinta la llum”. Em sembla una idea interessant per a titular aquesta entrevista, i li la manlleve. Estic segur que l’amic Ramon Guillem em sabrà disculpar.

ARCHIVADO EN:

Comunidad Valenciana · España · Cultura · Arte

CONTENIDO PATROCINADO

Entérate hasta donde ha bajado ya el precio de los coches híbridos y eléctricos

(AUTOSCOUT24)

Descubre por qué estas gafas se venden tan baratas

(FINANZAS.COM)

Los 9 miradores naturales más impresionantes del mundo

(SIMPATIA.ES)

Trucos para comprar vinos a buen precio

(VIGNERONS)

Y ADEMÁS...